

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/197

K A R A R

2972 sayılı Mahalli idareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un;

“Seçim dönemi-seçim başlangıç tarihi ve seçim günü” başlıklı 8'inci maddesinde; “Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir, Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür.

Yeni kurulan belediyelerin ilk belediye başkan ve belediye meclisi üyeleri seçimleri ile yeni kurulan illerde il genel meclisi üyeleri seçimi, yukarıdaki fıkralarda belirtilen ilk genel mahalli idareler seçimleri ile birlikte yapılır.”

“Seçimlerin yenilenmesi” başlıklı 29'uncu maddesinde;

“Seçim dönemi sonundan önce;

a) Bir seçim çevresinde yapılan seçimin seçim idareleri sebebiyle iptaline karar verilmesi,

b) Belediye meclisi veya il genel meclisinin yetkili organlarca feshi,

c) Belediye meclisi veya il genel meclisi üyeliklerinin herhangi bir sebeple boşalması ve meclis üye sayısının yedeklerinin de getirilmesinden sonra üye tamsayısının yarısından aşağı düşmesi,

d) Belediye kurulması,

Hallerinde mülki amirlerin vaki boşalmaları otuz gün içinde İlçe Seçim Kuruluna bildirmeleri üzerine, İlçe Seçim Kurulu sözkonusu organ için yeniden seçim yapılmasına karar vererek durumu alımlı usullerle ilan eder.

a,b,c bentlerinde yazılı hallerde bu ilandan sonra gelen altmışıncı günü takip eden ilk Pazar günü oy verme günüdür. Ancak, mahalli idareler genel seçimine bir yıldan az bir süre kalmış ise mahalli idareler ara seçimi yapılmaz.”

“Boş alan muhtarlık, ihtiyar meclisi ve heyeti üyesi için seçim yapılması” başlıklı 33'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; “Boş alan muhtarlıklar için her yıl haziran ayının ilk pazar günü seçim yapılır. Seçim yapılincaya kadar muhtarlık görevi mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından atanacak muhtar vekili tarafından yürütülür.” hükümleri yer almaktadır.

Resmî Gazete'nin 11 Nisan 2017 tarihli, 29976 sayılı nüshasında yayımlanan 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 16'ncı maddesinin (E) fıkrası uyarınca, Anayasa'nın 127'nci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi (Ancak milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahalli idareler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır.) yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu düzenleme uyarınca, Resmî Gazete'nin 16 Mart 2018 tarihli, 30362 sayılı nüshasında yayımlanan 7102 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 24'üncü maddesi ile 2972 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin ikinci fıkrası (Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 7'nci maddesinin son fıkrası gereğince yapılan seçimler hariç milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahalli idareler organlarına veya bu organların üyeliklerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleri ile birlikte yapılır.) yürürlükten kaldırılmıştır.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/197

Bununla birlikte; bazı ilçe seçim kurulu başkanlıklarından alınan yazılarda bazı köyün bir köy haline getirilen yerleşim birimlerinde muhtarlık ve ihtiyar meclisi üyeli seçimlerinin yapılacağı tarih hakkında tereddüde düştüğü bildirilmiştir, yeni kurulan ve kurulmaları kesinleşen köylerde, muhtar ve ihtiyar meclisi üyeli seçiminin ne zaman yapılacağı konusunda yasalarda bir açıklık bulunmadığından, Yüksek Seçim Kurulunun bugüne kadarki uygulamaları dikkate alınarak yeni kurulan yerleşim biriminin yönetimsiz kalmaması bakımından bu gibi yerlerde 2972 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesi uyarınca ilen yapılarak keyfiyetin ilanı ve ilanı takip eden 60'ıncı günü izleyen ilk Pazar günü seçim yapılması gerektiği hususu tüm tekliflere Kurulumuz kararları veya Başkanlık yazıları ile duyurulmuştur.

Bu nedenle, yukarıda değinilen yasal düzenlemeler ve sürenin kısaldığı da göz önünde bulundurularak tüm yurt genelinde birlikteliyi sağlamak amacıyla ve seçim ekonomisi de gözönünde tutularak;

1- 2972 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının a, b,c bentlerinde yazılı hallerde bu ilandan sonra gelen 60'ıncı günü takip eden ilk Pazar günü oy verme günü olduysa, ancak mahalli idareler genel seçimlerine bir yıldan az bir süre kalmıyorsa mahalli idareler arası seçiminin yapılamayacağı düzenlemesi yer aldığından, belediye veya il genel meclisi organlarında meydana gelecek olası boşalmalar sonucu yapılacak organ seçimlerinin,

2- Herhangi bir nedenle boşalma sonucu 2972 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesi gereği yapılması zorunlu olan muhtar veya ihtiyar meclisi - heyeti üyeli seçimlerinin, yapıp yapılmayacağını ve sair hususların Kurulumuzun önceki uygulamaları da gözönünde bulundurularak hazırlanan karar taslağı Kurulumuza sunulmuş olmakla konu incelendi.

GEREK GÖRÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Haziran ayının ilk pazar günü yapılacağı olan mahalli idareler arası seçimleri, 2972 sayılı Mahalli idareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'da; il genel meclisi, belediye meclisi, köy ve mahalle muhtarlıkları ile ihtiyar meclisi/heyeti üyeli seçimleriyle sınırlandırılmıştır.

Herhangi bir nedenle boşalan köy ve mahallelerde 2972 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereği her yıl Haziran ayının ilk Pazar günü muhtarlık seçimlerinin yapılacağı bilinmektedir.

Bugüne kadar ilçe ve il seçim kurullarından "Belediye meclisi veya il genel meclisi üyeliklerinin herhangi bir sebeple boşaldığı ve meclis üye sayısının yedeklerinin de getirilmesinden sonra üye tamsayısının yarısından aşağı düşmüş veya yeni belediyelerin kurulduğu" hususunda Yüksek Seçim Kuruluna bir bildirimde bulunulmamıştır.

2972 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasında; mahalli idareler seçimlerinin beş yılda bir yapılacağı, her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak gününün seçimin başlangıç tarihi, aynı yılın Mart ayının son Pazar gününün de oy verme günü olduğu,

Aynı Kanun'un 29'uncu maddesinin son fıkrasında ise; mahalli idareler genel seçimine bir yıldan az bir süre kalmıyorsa, mahalli idareler arası seçiminin yapılamayacağı,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında; belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesinin belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olacaktır, aynı Kanun'un 12'nci maddesinin birinci fıkrasında da; 9'uncu maddeye göre verilen kararların kesinleşme tarihini takip eden yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren yürürlüğe gireceği,

hükme bağlanmıştır.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU

Karar No: 2023/197

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'inci maddesinin birinci fıkrasında; "Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli mühter ihtiyaçlarını karışlamak üzere kurulu esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişilileridir." ekinde tanımlanmaktadır. Ayrıca, 2972 sayılı Kanunun 1. maddesinde köy ve mahalle muhtarlıkları ile ihtiyar meclisi ve heyeti de mahalli idare olarak gösterilmiştir.

Bu nedenle, 2972 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesi uyarınca, ilçe seçim kurullarınca saptanacak olan seçim tarihi ile Mahalli idareler Genel Seçim tarihi yakın tarihler oldu undan ve arasında bir yıldan az bir süre kalacaktır, seçim ekonomisi de gözeticilerle, Anayasa'nın 79'uncu maddesi ile 298 sayılı Kanun'un verdiği yetki gereince, yukarıda belirtilen seçimlerin ve ayrıca 2972 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesi çerçevesinde belediye veya il genel meclisi organlarında meydana gelebilecek olası boalmalar sonucu yapılacak organ seçimlerinin, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda Mahalli idareler Genel Seçimine kadar ertelenerek birlikte yapılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle;

1- idari değişiklikler sebebiyle yeni kurulan köy ve mahallelerle, herhangi bir nedenle bo alan köy ve mahalle muhtarlık veya ihtiyar meclisi ve heyeti üyeleri seçimleri ile her yıl Haziran ayının ilk Pazar günü yapılması gereken seçimler (Yüksek Seçim Kurulunca 2023 Haziran ayının ilk Pazar günü yapılmasına karar verilen seçimler dahil), ayrıca belediye veya il genel meclisi organlarında meydana gelebilecek olası boalmalar sonucu yapılacak organ seçimlerinin 2024 yılında yapılacak Mahalli idareler Genel Seçimine kadar ertelenerek birlikte yapılmasına,

2- Karar örneğinin Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

3- Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne www.ysk.gov.tr adresinde ve Yüksek Seçim Kurulu kurumsal portalında yayımlanmasına,

22.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Ba kan
Ahmet YENER

Ba kanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal Ö ÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feysi ERO LU

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR